

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

621.32

Hely

Idő

"1917"

Személy

Szerző: ~

Cím: *Az Általános Villamossági megváltása*

Forrás:

Pesti Napló

Bp.

(Hely)

1917. I. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Az Általános Villamossági megváltása

Uj üzem — uj üzlet

Hetekkel ezelőtt hirt adtunk arról, hogy a főváros megváltja a *Budapesti Általános Villamossági r. t.* telepét és üzemét. Kifejtettük akkor a megváltással szemben táplálható aggodalmakat és megállapítottuk, hogy monopóliumról lévén szó, a községesítés elvét nem kifogásoljuk, csak a módját, az időszerűtlenségét.

A megváltás a pénteki nappal aktuálissá vált, mert a pénzügyi bizottság kebeléből kiküldött huszas albizottságban a tanács ismertette a kész előterjesztést, amelyet hétfőn fog tárgyalni az albizottság.

Az előterjesztés abból indul ki, hogy a legújabb megváltás már akkor elhatározott dolog volt, amikor a főváros elkészült a saját elektromos telepével és megváltotta a *Magyar Villamossági r. t.* telepét és üzemét. Az ügyosztály nem tagadja, hogy a Budapesti Általános Villamosságnak az idők folyamán sikerült általános szerződésekkel hosszú időre lekötni a fogyasztóknak igen tekintélyes részét. Ily módon az a helyzet állott elő, hogy a főváros elektromos üzemének terjeszkedése bizonyos határok közé szorult. Ezért történt, hogy a tanács már korábban felhatalmazást kért a közgyűléstől az Általános Villamossági koncessziós szerződésének felmondása iránt és a felhatalmazás alapján 1916 tavaszán 1918 január elsejére felmondta a szerződést. De míg a Magyar Villamosságinál pörre került a sor, addig az Általános Villamossági úgy döntött, hogy *egyezségi*

úton kívánja megállapítani a megváltás összegét. Az egyezségi tárgyalások teljes sikerre vezettek és *miztegy 31 millió korona* az az összeg, amelyet a fővárosnak fizetnie kell.

Az előterjesztés új momentumra is hivatkozik. A világítási adó hasznából csakis úgy lehet az egyedüli magánvilágítási üzemet kizárni, ha a főváros megváltja az üzemét. Az a vitás kérdés tehát, hogy mennyiben élvezi majd az Általános Villamossági a világítási adó és a világítás emelkedésének jövedelmét, a megváltással elesik. Az ügyosztályi előterjesztés approximativ számításai szerint a főváros feltétlenül jó üzletet csinál. Az Általános Villamossági bruttó bevétele nyolc millió korona; ebből 85 százalék a tiszta haszon. De ha csak ötven százalékos hasznot veszünk is alapul, akkor is *négy millió korona* a vállalat évi tiszta nyeresége az ügyosztály szerint. A négy millióból levonandó első sorban a megváltás összegének amortizációja, kerek számban két millió korona, továbbá az a 400.000 korona, amelyet területhasználati díj címén huz a főváros a vállalatától. Marad tehát 1.600.000 korona, de ehez viszont hozzá kell számítani a vállalat mostani általános igazgatásának *egy millió* költségeit, nevezetesen az igazgatói fizetéseket, tantiémeket. Ezek a kiadások a főváros kezelésében megszűnnek, mert hiszen a fővárosnak már van elektromos üzem, igazgatósága és a megváltás után ennek a vezetése alá kerül az Általános Villamossági. Hozzáadandó végül az 1.600.000 koronához mintegy 200.000 korona; ennyivel kevesebb adót fog fizetni a főváros, mint a vállalat. Végeredményben tehát az üzlet mérlege úgy alakul, hogy az üzem tiszta haszna évi 2.800.000 korona.

Természetes, hogy ez az optimisztikus számítás még korántsem jelenti a számok valódiságát. A városi megváltások gazdag történetéből sok tapasztalatot meríthetett már a közönség és az egyik tapasztalat az, hogy ezeknél a jövedelmezőségi számításoknál mindig hibák vannak a kréta körül. A megváltás önmagában véve jó üzlet, mert hiszen a villamos áramra a fővároskezelésében is szüksége lesz a fogyasztónak. De minden megváltás sikere első sorban a megváltási összegtől függ, másodsorban a megváltott üzem kezelésétől. Az utóbbira vonatkozólag sok szomorú tapasztalatot nyújt a házi kezelés rendszere; az összegben pedig csakis úgy lehetne megnyugodni, ha elfogulatlan szakértők vizsgálnák meg az Általános Villamossági telepét, üzemét, gépeit, anyagkészletét, telkét, minden felszerelését. Amíg ez meg nem történik, gyanusnak kell tartanunk azt a nagy készséget, amelylyel a megváltandó vállalat a *birói becslés elkerülését* ajánlotta. Éppen szombati számunkban mutattuk ki, hogy az Általános Villamossági 7 1/2 millió korona alaptőkéből hogyan jutott 35 milliós vagyonhoz. Nem szabad megtörténni annak, hogy amikor az igazgatósági tagok és a részvényesek teleszították már magukat horribilis tantiémekkel és osztalékokkal, a végén még óriási végkielégítéseket is kapjanak — Budapest deficites pénztárából.